

Az osztályozóvizsgák követelménye
6 évfolyamos képzés 7. osztály
NAT 2012 (2016)

Keretek

A történelem és társadalomismeret tantárgyból tett osztályozó vizsga két részből áll: írásbeli és szóbeli részből. Mind az írásbeli, mind a szóbeli vizsga felöleli az adott évfolyam teljes (fél)évi anyagát.

Az írásbeli vizsga egy rövid válaszokat igénylő feladatlap megoldásából áll, melyre 60 perc áll a tanuló rendelkezésére. A feladatlap megoldása során történelem atlasz nem használható. A feladatlapra 50 pont adható.

A szóbeli vizsga során az adott év anyagának főbb témaköreire igazodó számú, de minimum 4, előre elkészített tétel közül húz egyet a tanuló. A tétel kifejtésére 15 perc áll a tanuló rendelkezésére, melyből 5 fordítható a felkészülésre. A felelet során a történelem atlasz használható. A szóbeli feleletre 50 pont adható. A szóbeli felelet értékelése során a szóbeli történelem érettségi értékelési szempontjai az irányadók.

A két vizsgarész egyesített pontszáma alapján születik meg a végleges érdemjegy, az alábbiak szerint:

- 0- 50 = elégtelen
- 51- 62 = elégséges
- 63- 74 = közepes
- 75- 87 = jó
- 88-100 = jeles

Az évfolyamon megkövetelt **tudásanyag** az alábbi:

Értelmező kulcsfogalmak	Történelmi idő, változás és folyamatosság, okok és következmények, történelmi forrás, tények és bizonyítékok.
Tartalmi kulcsfogalmak	társadalom, társadalmi csoportok, népesedés, migráció, életmód, város, gazdaság, gazdasági tevékenység, termelés, erőforrások, gazdasági kapcsolatok, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, kereskedelmi mérleg, gazdasági válság, adó, politika, állam, államforma, államszervezet, hatalmi ágak, birodalom, egyeduralkodó, királyság, köztársaság, császárság, önkényuralom, diktatúra, polgárjog, szuverenitás, vallás, politeizmus, monoteizmus, vallásszabadság, vallásüldözés
Fogalmak, adatok	<i>Fogalmak:</i> őskor, ókor, régészet, homo sapiens, őskőkor, újkőkor, mágia, zsákmányoló életmód, bronzkor, vaskor, nemzetség, despotizmus, városállam, öntözéses földművelés, piramis, múmia, fáraó, hieroglifa, ékírás, hangjelölő írás, Biblia, Ószövetség, buddhizmus, brahmanizmus, konfucianizmus, taoizmus, polisz, mitológia, olimpia, arisztokrácia, démosz, hoplita, türannisz, népgyűlés, esküdtbíró, demagógia, sztratégosz, cserépszavazás, Akropolisz, katonaállam, helóta, filozófia, hellenizmus, patrícius, plebejus, consul, senatus, dictator, néptribunus, légió, provincia, senatori rend, lovagrend, rabszolga, polgárháború, triumvirátus, principatus, limes, colonus, dominatus, diaszpóra, Újszövetség, apostol, egyház, püspök, zsinat, barbár, népvándorlás

Személyek:

Kheopsz, II. Ramszesz, Hammurapi, Salamon, I. Dareiosz, Mózes, Buddha, Konfuciusz, Szolón, Peisizisztratosz, Kleiszthenész, Miltiadész, Leónidasz, Themisztoklész, Periklész, Pheidiasz, Hérodotosz, Platón, Arisztotelész, Nagy Sándor, legfontosabb görög istenek, Hannibal, Cornelius Scipio, a Gracchus-testvérek, Marius, Sulla, Julius Caesar, Antonius, Augustus, Názáreti Jézus, Péter apostol, Pál apostol, Diocletianus, Constantinus, Attila

Topográfia:

„termékeny félhold”, Mezopotámia, Tigris, Eufrátesz, Egyiptom, Nílus, Palesztina, Perzsia, India, Kína, Babilon, Jeruzsálem, Balkán-félsziget, Olümposz, Athén, Spárta, Olümpia, Marathón, Thermopülaizsoros, Szalamisz, Peloponnészosz, Makedónia, Alexandria, Appennini-félsziget, Róma, Karthágó, Szicília, Római Birodalom, Zama, Actium, Júdea, Betlehem, Pannónia, Konstantinápoly, Aquincum, Sopianae, Savaria

Kronológia:

Kr. e. 8000 körül (az újkőkor kezdete), Kr. e. 3000 körül (az első államok kialakulása, az Egyiptomi Birodalom egyesítése), Kr. e. XVIII. sz. (Hammurapi uralkodása), Kr. e. X. sz. (a zsidó állam fénykora), Kr. e. VI. század (a babiloni fogság),

Kr. e. 776 (az első feljegyzett olimpiai játékok), Kr. e. 594 (Szolón reformjai), Kr. e. 508 (Kleiszthenész reformjai), Kr. e. 490 (a marathóni csata), Kr. e. 480 (a thermopülaizs csata, a szalamiszi ütközet) Kr.e. V. század közepe (Periklész kora, Athén fénykora), Kr. e. 336–323 (Nagy Sándor uralkodása), Kr. e. 31 (a hellenizmus időszakának vége)

Kr. e. 753 (Róma hagyomány szerinti alapítása), Kr.e. 510 (a köztársaság létrejötte), Kr. e. 494 (a patrícius-plebejus harcok kezdete, a néptribunusi hivatal létrejötte), Kr. e. 367 (a Licinius–Sextius-féle földtörvény), Kr. e. 264–146 (a pun háborúk időszaka), Kr. e. 202 (a zamai csata), Kr. e. 133 (Tiberius Gracchus reformjai), Kr. e. 44 (Caesar halála), Kr. e. 31 (az actiumi csata), Kr. u. 70 (Jeruzsálem lerombolása), 313 (a milánói ediktum) 325 (a niceai zsinat), 395 (a Római Birodalom felosztása), 476 (a Nyugat-római Birodalom bukása)

Az osztályozóvizsgák követelménye
6 évfolyamos képzés 8. osztály
NAT 2012 (2016)

Keretek

A történelem és társadalomismeret tantárgyból tett osztályozó vizsga két részből áll: írásbeli és szóbeli részből. Mind az írásbeli, mind a szóbeli vizsga felöleli az adott évfolyam teljes (fél)évi anyagát.

Az írásbeli vizsga egy rövid válaszokat igénylő feladatlap megoldásából áll, melyre 60 perc áll a tanuló rendelkezésére. A feladatlap megoldása során történelem atlasz nem használható. A feladatlapra 50 pont adható.

A szóbeli vizsga során az adott év anyagának főbb témaköreire igazodó számú, de minimum 4, előre elkészített tétel közül hűz egyet a tanuló. A tétel kifejtésére 15 perc áll a tanuló rendelkezésére, melyből 5 fordítható a felkészülésre. A felelet során a történelem atlasz használható. A szóbeli feleletre 50 pont adható. A szóbeli felelet értékelése során a szóbeli történelem érettségi értékelési szempontjai az irányadók.

A két vizsgarész egyesített pontszáma alapján születik meg a végleges érdemjegy, az alábbiak szerint:

- 0- 50 = elégtelen
- 51- 62 = elégséges
- 63- 74 = közepes
- 75- 87 = jó
- 88-100 = jeles

Az évfolyamon megkövetelt **tudásanyag** az alábbi:

Értelmező kulcsfogalmak	történelmi idő, változás és folyamatosság, történelmi forrás, okok és következmények
Tartalmi kulcsfogalmak	társadalom, társadalmi csoportok, társadalmi mobilitás, felemelkedés, lesüllyedés, népesedés, népességrobbanás, migráció, életmód, város, falu, gazdaság, gazdasági tevékenység, termelés, erőforrások, gazdasági szereplők, gazdasági kapcsolatok, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, gazdasági válság, adó, politika, állam, államforma, hatalmi ágak, egyeduralom, monarchia (királyság, császárság), államszervezet, közigazgatás, birodalom, szuverenitás, vallás, monoteizmus, vallásüldözés, kultúra
Fogalmak, adatok	<i>Fogalmak:</i> középkor, kancellária, grófság, katolikus egyház, ortodox egyház, pápa, szerzetes, kolostor, kódex, bencés rend, feudalizmus, hűbériség, hűbérúr, hűbéres, vár, jobbágy, robot, majorság, uradalom, önellátás, nyomásos gazdálkodás, iszlám, Korán, kalifa, investitúra, cölibátus, inkvizíció, eretnokség, koldulórendek, keresztes hadjáratok, antijudaizmus, rendi monarchia, középkori város, városi önkormányzat, hospes, céh, járványok, levantei kereskedelem, Hanza, huszitizmus, rekonkvizta, skolasztika, egyetem, lovag, román stílus, gótika, reneszánsz, humanizmus, könyvnyomtatás, perszónálunió, szultán, szpáhi, janicsár nyelvrokonság, hunok, finnugor, őstörténet, őshaza, félnomád életmód, nagycsalád, törzs, törzsszövetség, fejedelem, kettős fejedelemség, táltos, honfoglalás, kalandozások, királyi vármegye, ispán, nádor, egyházmegye, érsekség, királyi tanács, tized, várjobbágy, bán, vajda, szerviens, Aranybulla,

ellenállási jog, nemesi vármegye, székelyek, szászok, tatárok, kunok, familiaritás, báró, nemes tartományúr, bandérium, honorbirtok, aranyforint, regálé, harmincad, kamara haszna, kapuadó, szabad királyi város, bányaváros, mezőváros, úriszék, köznemes, kilenced, ősiség, végvárrendszer, rendi országgyűlés, telekkatonaság, kormányzó, rendkívüli hadiadó, füstpénz, fekete sereg, Corvina

Személyek:

Nursiai Szent Benedek, Justinianus, Mohamed próféta, Karolingok, Nagy Károly, VII. Gergely, IV. Henrik, Aquinói Szent Tamás, Leonardo da Vinci, Husz János, Gutenberg, II. Mohamed

Árpád, Géza fejedelem, I. (Szent) István, Koppány, Szent Gellért, I. (Szent) László, Könyves Kálmán, III. Béla, Anonymus, II. András, IV. Béla

I. Károly, Csák Máté, I. (Nagy) Lajos, Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János, Hunyadi Mátyás, Kinizsi Pál

Topográfia:

Bizánci Birodalom, Mekka, Arab Birodalom, Frank Birodalom, Egyházi (Pápai) Állam, Verdun, Német-római Birodalom, Szentföld, Velence, Firenze, Oszmán (Török) Birodalom, Rigómező

Ural, Magna Hungaria, Baskíria, Kazár birodalom, Levédia, Etelköz, Vereckei-hágó, Kárpát-medence, Pozsony, Augsburg, Pannonhalma, Esztergom, Székesfehérvár, Buda, Erdély, Horvátország, Dalmácia, Muhi

Körmöcbánya, Besztercebánya, Visegrád, Nikápoly, Várna, Nándorfehérvár, Kenyérmező, Bécs

Kronológia:

622 („Mohamed futása”, a muszlim időszámítás kezdete), 732 (a frankok győzelme az arabok felett), 800 (Nagy Károly császárrá koronázása), 843 (a verduni szerződés), 962 (a Német-római Császárság létrejötte), 1054 (a nagy egyházszakadás), 1075 (az investitúraharc kezdete), 1096–99 (az első keresztes hadjárat), 1215 (a Magna Charta kiadása), 1122 (a wormszi konkordátum, az investitúraharc első szakaszának lezárása), 1389 (az első rigómezei ütközet), 1453 (Konstantinápoly elfoglalása, a százéves háború vége), XV. század közepe (a könyvnyomtatás kezdete)

895–900 (a honfoglalás), 907 (a pozsonyi csata), 955 (az augsburgi csata), 972–997 (Géza fejedelemsége), 997/1000–1038 (I. /Szent/ István uralkodása), 1077–95 (I. /Szent/ László uralkodása), 1095–1116 (Könyves Kálmán uralkodása), 1205–1235 (II. András uralkodása), 1222 (az Aranybulla kiadása), 1235–70 (IV. Béla uralkodása), 1241–42 (a tatárjárás), 1301 (az Árpád-ház kihalása)

1308–42 (I. Károly uralkodása), 1335 (a visegrádi királytalálkozó), 1342–82 (I. /Nagy/ Lajos uralkodása), 1351 (I. /Nagy/ Lajos törvényei), 1387–1437 (Luxemburgi Zsigmond uralkodása), 1396 (a nikápolyi csata), 1443–44 (a hosszú hadjárat), 1444 (a várnai csata, I. Ulászló halála), 1456 (a nándorfehérvári diadal), 1458–90 (I. /Hunyadi/ Mátyás uralkodása), 1479 (a kenyérmezei csata)

Az osztályozóvizsgák követelménye
6 évfolyamos képzés 9. osztály
NAT 2012 (2016)

Keretek

A történelem és társadalomismeret tantárgyból tett osztályozó vizsga két részből áll: írásbeli és szóbeli részből. Mind az írásbeli, mind a szóbeli vizsga felöleli az adott évfolyam teljes (fél)évi anyagát.

Az írásbeli vizsga egy rövid válaszokat igénylő feladatlap megoldásából áll, melyre 60 perc áll a tanuló rendelkezésére. A feladatlap megoldása során történelem atlasz nem használható. A feladatlapra 50 pont adható.

A szóbeli vizsga során az adott év anyagának főbb témaköreire igazodó számú, de minimum 4, előre elkészített tétel közül húz egyet a tanuló. A tétel kifejtésére 15 perc áll a tanuló rendelkezésére, melyből 5 fordítható a felkészülésre. A felelet során a történelem atlasz használható. A szóbeli feleletre 50 pont adható. A szóbeli felelet értékelése során a szóbeli történelem érettségi értékelési szempontjai az irányadók.

A két vizsgarész egyesített pontszáma alapján születik meg a végleges érdemjegy, az alábbiak szerint:

- 0- 50 = elégtelen
- 51- 62 = elégséges
- 63- 74 = közepes
- 75- 87 = jó
- 88-100 = jeles

Az évfolyamon megkövetelt **tudásanyag** az alábbi:

A világ és Európa a kora újkorban	
Értelmező kulcsfogalmak	Történelmi idő, változás és folyamatosság, okok és következmények, történelmi források, interpretáció, jelentőség.
Tartalmi kulcsfogalmak	Társadalom, társadalmi csoportok, identitás, társadalmi mobilitás, felemelkedés, lesüllyedés, népesedés, migráció, életmód, város, gazdaság, gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, termelési egység, erőforrások, gazdasági szereplők, gazdasági kapcsolatok, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, gazdasági válság, adó, gyarmatosítás, politika, állam, államforma, államszervezet, hatalmi ágak, egyeduralkodó, monarchia, köztársaság, parlamentarizmus, közigazgatás, birodalom, szuverenitás, centrum, periféria, vallás, vallásüldözés, kultúra, antijudaizmus
Fogalmak, adatok	<p><i>Fogalmak:</i> újkor, felfedező, gyarmat, ültetvény, tőke, tőkés, kapitalizmus, bér munkás, világkereskedelem, manufaktúra, vetésforgó, abszolutizmus, merkantilizmus, katarok, inkvizíció, koldulórendek, reformáció, protestáns, evangélikus, református, Institutio, anabaptisták, anglikán, puritán, antitrinitáriusok, ellenreformáció és katolikus megújulás, jezsuiták, barokk, restauráció, Jognyilatkozat, alkotmányos monarchia, cenzusos választójog, nemesi köztársaság, második jobbágyság, cár</p> <p><i>Személyek:</i> Kolumbusz, Vasco da Gama, Magellán, V. Károly, Assisi Szent Ferenc, Luther, Kálvin, Zwingli, Kopernikusz, VIII. Henrik, I. Erzsébet, Cromwell, IV. Henrik, Richelieu, XIV. Lajos, I. (Nagy) Péter, Newton, Spinoza</p>

	<p><i>Topográfia:</i> Genf, Amerika, Németalföld, London, Párizs, Versailles, Szentpétervár, portugál és spanyol gyarmatok</p> <p><i>Kronológia:</i> 1492 (Amerika felfedezése), 1517 (Luther fellépése, a reformáció kezdete), 1545–63 (a tridenti zsinat), 1555 (az augsburgi vallásbéke), 1618–48 (a harmincéves háború), 1642–49 (az angol polgárháború), 1689 (a Jognyilatkozat kiadása), 1700–1721 (az északi háború), 1701–1714 (a spanyol örökösödési háború)</p>
--	---

Magyarország a kora újkorban	
Értelmező kulcsfogalmak	Változás és folyamatosság, okok és következmények, tények és bizonyítékok, interpretáció, történelmi nézőpont.
Tartalmi kulcsfogalmak	Társadalom, társadalmi csoportok, identitás, társadalmi mobilitás, felemelkedés, lesüllyedés, nemzetiség, népesedés, népességfogyás, migráció, életmód, város, gazdaság, gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, erőforrások, gazdasági szereplők, gazdasági kapcsolatok, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, adó, politika, állam, államforma, államszervezet, hatalmi ágak, egyeduradalom, monarchia, parlamentarizmus, közigazgatás, birodalom, szuverenitás, centrum, periféria, vallás, vallásüldözés, kultúra
Fogalmak, adatok	<p><i>Fogalmak:</i> örökös jobbagység, rendi dualizmus, vilajet, szeparatizmus, hajdú, vitézli rend, unitárius, rendi nemzet, Sub rosa szervezkedés, fő- és jószágvesztés, kuruc, szabad királyválasztás joga, trónfosztás</p> <p><i>Személyek:</i> Dózsa György, II. Lajos, Szapolyai János, I. Ferdinánd, I. Szulejmán, Fráter György, Dobó István, Károli Gáspár, Bocskai István, Bethlen Gábor, I. Rákóczi György, Pázmány Péter, Káldi György, Zrínyi Miklós (a költő és hadvezér), I. Lipót, Zrínyi Péter, Nádasdy Ferenc, Frangepán Ferenc, I. Rákóczi Ferenc, Thököly Imre, Savoyai Jenő, II. Rákóczi Ferenc</p> <p><i>Topográfia:</i> Mohács, Kőszeg, Hódoltság, Erdélyi Fejedelemség, Gyulafehérvár, Torda, királyi Magyarország, Vizsoly, Debrecen-Egervölgy, Eger, Szigetvár, Nagyszombat, Szentgotthárd, Sárospatak, Debrecen, Zenta, Ónod, Bécs</p> <p><i>Kronológia:</i> 1526 (a mohácsi csata), 1541 (Buda török kézre kerül, az ország három részre szakadása), 1552 (Eger sikertelen török ostroma), 1566 (Szigetvár eleste), 1568 (drinápolyi béke), 1590 (vизsolyi biblia), 1591–1606 (a tizenöt éves háború, végén a bécsi béke), 1664 (Zrínyi Miklós téli hadjárata, a vasvári béke), 1671 (Sub rosa szervezkedés), 1686 (Buda visszafoglalása), 1687 (a pozsonyi országgyűlés döntései), 1697 (zentai csata), 1699 (a karlócai béke), 1703–11 (a Rákóczi-szabadságharc), 1707 (az ónodi országgyűlés), 1711 (a szatmári béke)</p>

A felvilágosodás kora	
Értelmező kulcsfogalmak	Okok és következmények, történelmi források, tények és bizonyítékok, interpretáció, jelentőség.
Tartalmi kulcsfogalmak	Társadalom, társadalmi csoportok, identitás, társadalmi mobilitás, felemelkedés, lesüllyedés,

	<p>gazdaság, gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, erőforrások, gazdasági szereplők, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, gyarmatosítás, politika, állam, államforma, államszervezet, hatalmi ágak, egyeduradalom, monarchia, köztársaság, parlamentarizmus, közigazgatás, birodalom, szuverenitás, centrum, periféria, emberi jogok, állampolgári jogok, vallás, vallásüldözés, vallásszabadság, lelkiismereti szabadság</p>
<p>Fogalmak, adatok</p>	<p><i>Fogalmak:</i> felvilágosodás, Enciklopédia, Törvények szelleme, racionalizmus, a hatalmi ágak megosztása, társadalmi szerződés, népszuverenitás/népfelség elve, választójog, szabad verseny, fiziokraták, felvilágosult abszolutizmus, vallási türelem, emancipáció, antiszemitizmus, alkotmány</p> <p><i>Személyek:</i> Montesquieu, Voltaire, Rousseau, Locke, Adam Smith, II. (Nagy) Frigyes, II. (Nagy) Katalin, Washington</p> <p><i>Topográfia:</i> Poroszország, Szilézia, Lengyelország, Oroszország, gyarmatok Észak-Amerikában</p> <p><i>Kronológia:</i> 1740–48 (az osztrák örökösödési háború), 1756–63 (a hétéves háború), 1775–83 (az amerikai függetlenségi háború), 1776 (az amerikai Függetlenségi nyilatkozat kiadása, az Amerikai Egyesült Államok létrejötte), 1772 (Lengyelország első felosztása).</p>

Az osztályozóvizsgák követelménye
6 évfolyamos képzés 10. osztály
NAT 2012 (2016)

Keretek

A történelem és társadalomismeret tantárgyból tett osztályozó vizsga két részből áll: írásbeli és szóbeli részből. Mind az írásbeli, mind a szóbeli vizsga felöleli az adott évfolyam teljes (fél)évi anyagát.

Az írásbeli vizsga egy rövid válaszokat igénylő feladatlap megoldásából áll, melyre 60 perc áll a tanuló rendelkezésére. A feladatlap megoldása során történelem atlasz nem használható. A feladatlapra 50 pont adható.

A szóbeli vizsga során az adott év anyagának főbb témaköreire igazodó számú, de minimum 4, előre elkészített tétel közül húz egyet a tanuló. A tétel kifejtésére 15 perc áll a tanuló rendelkezésére, melyből 5 fordítható a felkészülésre. A felelet során a történelem atlasz használható. A szóbeli feleletre 50 pont adható. A szóbeli felelet értékelése során a szóbeli történelem érettségi értékelési szempontjai az irányadók.

A két vizsgarész egyesített pontszáma alapján születik meg a végleges érdemjegy, az alábbiak szerint:

- 0- 50 = elégtelen
- 51- 62 = elégséges
- 63- 74 = közepes
- 75- 87 = jó
- 88-100 = jeles

Az évfolyamon megkövetelt **tudásanyag** az alábbi:

Újjáépítés és felvilágosult abszolútizmus Magyarországon	
Értelmező kulcsfogalmak	Okok és következmények, tények és bizonyítékok, interpretáció, történelmi nézőpont.
Tartalmi kulcsfogalmak	Társadalom, társadalmi csoportok, identitás, társadalmi mobilitás, felemelkedés, lesüllyedés, népesedés, népességrobbanás, nemzetiség, migráció, életmód, gazdaság, gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, erőforrások, gazdasági szereplők, gazdasági kapcsolatok, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, gazdasági válság, adó, politika, állam, államforma, államszervezet, hatalmi ágak, egyeduralom, monarchia, köztársaság, parlamentarizmus, közigazgatás, birodalom, szuverenitás, centrum, periféria, vallás, vallásüldözés, kultúra.
Fogalmak, adatok	<i>Fogalmak:</i> Pragmatica Sanctio, Helytartótanács, felső és alsó tábla, betelepítés, betelepülés, csonka társadalom, rendelet, vámrendelet, úrbéri rendelet, Ratio Educationis, jozefinizmus, türelmi rendelet, jobbágyrendelet, zsellér <i>Személyek:</i> III. Károly, Mária Terézia, II. József, Kazinczy Ferenc <i>Topográfia:</i> Habsburg Birodalom, Határőrvidék, Bánát <i>Kronológia:</i> 1723 (Pragmatica Sanctio), 1740–80 (Mária Terézia uralkodása), 1754 (a vámrendelet), 1767 (Urbárium), 1777 (Ratio Educationis), 1780–1790 (II. József uralkodása), 1781 (a türelmi rendelet), 1785 (a jobbágyrendelet)

A forradalmak és a Szent Szövetség kora	
Értelmező kulcsfogalmak	Okok és következmények, történelmi források, tények és bizonyítékok, interpretáció, jelentőség.
Tartalmi kulcsfogalmak	Társadalom, társadalmi csoportok, identitás, társadalmi mobilitás, felemelkedés, lesüllyedés, elit rétegek, népesedés, népességrobbanás, migráció, életmód, város, gazdaság, gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, erőforrások, gazdasági szereplők, gazdasági kapcsolatok, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, gazdasági válság, adó, politika, állam, államforma, államszervezet, hatalmi ágak, egyeduralom, monarchia, köztársaság, parlamentarizmus, közigazgatás, nemzet, birodalom, szuverenitás, emberi jogok, állampolgári jogok, centrum, periféria, vallás, vallásszabadság
Fogalmak, adatok	<p><i>Fogalmak:</i> harmadik rend, Emberi és polgári jogok nyilatkozata, gironde, jakobinusok, terror, Szent Szövetség, polgári nemzet, nacionalizmus, liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus, ipari forradalom, urbanizáció, népek tavasza</p> <p><i>Személyek:</i> XVI. Lajos, La Fayette, Talleyrand, Robespierre, Danton, Napóleon, Metternich, Watt, Stephenson, Marx</p> <p><i>Topográfia:</i> Austerlitz, Trafalgar, Lipcse, Waterloo, Német Szövetség</p> <p><i>Kronológia:</i> 1789 (a francia forradalom kezdete), 1793–1794 (a jakobinus diktatúra), 1804–1814/15 (Napóleon császársága), 1805 (az austerlitz-i és a trafalgari csata), 1813 (a lipcsei csata), 1815 (a waterloo-i csata, a bécsi kongresszus befejeződése) 1848 (forradalmak Európában)</p>

A polgárosodás kora, forradalom és szabadságharc Magyarországon	
Értelmező kulcsfogalmak	Történelmi idő, okok és következmények, történelmi források, jelentőség, történelmi nézőpont
Tartalmi kulcsfogalmak	Társadalom, társadalmi csoportok, identitás, társadalmi mobilitás, felemelkedés, lesüllyedés, népesedés, migráció, életmód, város, gazdaság, gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, erőforrások, gazdasági szereplők, gazdasági kapcsolatok, gazdasági teljesítmény, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, gazdasági válság, adó, politika, állam, államforma, államszervezet, hatalmi ágak, egyeduralom, monarchia, parlamentarizmus, népképviselő közigazgatás, birodalom, nemzet, nemzetiség, emancipáció, szuverenitás, centrum, periféria
Fogalmak, adatok	<p><i>Fogalmak:</i> reform, reformkor, polgári átalakulás, liberális nemesség, centralisták, cenzúra, államnyelv, önkéntes és kötelező örökváltság, közteherviselés, érdekegyesítés, védővám, márciusi ifjak, klasszicizmus, romantika, sajtószabadság, nemzetőrség, áprilisi törvények, választójog, felelős kormány, népképviselő, jobbágyfelszabadítás, honvédség, tavaszi hadjárat, Függetlenségi nyilatkozat</p> <p><i>Személyek:</i> Martinovics Ignác, Széchenyi István, Wesselényi Miklós, Kölcsey Ferenc, Deák Ferenc, Kossuth Lajos, Eötvös József, Batthyány Lajos, Petőfi Sándor, Jellasics, Görgey Artúr, Ferenc József, Windischgrätz, Bem József</p>

	<p><i>Topográfia:</i> Pest-Buda, Vaskapu, Pákozd, Isaszeg, Világos</p> <p><i>Kronológia:</i> 1790 (országgyűlés, X. tc.), 1795 (a magyar jakobinus mozgalom vezetőinek kivégzése), 1830 (Széchenyi István: Hitel című művének megjelenése, a reformkor kezdete), 1832–36 (rendi országgyűlés), 1844 (a magyar nyelv államnyelvvé nyilvánítása), 1848. március 15. (forradalom Pesten), 1848. április 11. (az áprilisi törvények), 1848. szeptember 29. (a pákozdi csata), 1848–1916 (Ferenc József uralkodása), 1849. április 6. (az isaszegi csata), 1849. április 14. (a Függetlenségi nyilatkozat kiadása), 1849. augusztus 13. (a világosi fegyverletétel)</p>
--	--

Nemzetállamok kialakulása. Magyarország története a szabadságharc leverésétől a kiegyezés megkötéséig	
Értelmező kulcsfogalmak	Változás és folyamatosság, okok és következmények, tények és bizonyítékok, interpretáció.
Tartalmi kulcsfogalmak	Társadalom, társadalmi csoportok, identitás, társadalmi mobilitás, felemelkedés, lesüllyedés, népesedés, életmód, város, nemzet, nemzetiség, gazdaság, gazdasági rendszer, termelés, erőforrások, gazdasági kapcsolatok, gazdasági teljesítmény, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, gazdasági válság, politika, állam, államforma, államszervezet, hatalmi ágak, egyeduralkodó, önkényuralom, monarchia, köztársaság, parlamentarizmus, demokrácia, közigazgatás, birodalom, szuverenitás, centrum, periféria. jogegyenlőség, emancipáció
Fogalmak, adatok	<p><i>Fogalmak:</i> kishéber és nagyhéber egység, nemzetállam, emigráció, Dunai Konföderáció, passzív ellenállás, provizórium, húsvéti cikk, kiegyezés, dualizmus/dualista monarchia, közös ügyek, gazdasági kiegyezés, Cassandra-levél, nemzetiségi törvény, horvát-magyar kiegyezés</p> <p><i>Személyek:</i> III. Napóleon, Garibaldi, Cavour, Bismarck, I. Vilmos, Lincoln, Haynau, Alexander Bach, Deák Ferenc, Andrássy Gyula. Rotschild, Ganz Ábrahám</p> <p><i>Topográfia:</i> Piemont, Solferino, Olaszország, Königrätz, Német Császárság, Amerikai Egyesült Államok, Elzász-Lotaringia, Sedan, Arad, Osztrák–Magyar Monarchia</p> <p><i>Kronológia:</i> 1853-56 (a krími háború), 1859 (a solferinói ütközet), 1861 (az olasz egység létrejötte), 1861-65 (polgárháború az Amerikai Egyesült Államokban), 1866 (a königrätzi csata), 1870 (a sedani csata), 1871 (a Német Császárság létrejötte), 1849. október 6. (az aradi vértanúk kivégzése), 1850–1859 (Bach-korszak), 1865 (Deák Ferenc húsvéti cikke), 1867 (a kiegyezés, Ferenc József megkoronázása), 1868 (a nemzetiségi törvény, a horvát-magyar kiegyezés)</p>

Az osztályozóvizsgák követelménye
6 évfolyamos képzés 11. osztály
NAT 2012 (2017)

Keretek

A történelem és társadalomismeret tantárgyból tett osztályozó vizsga két részből áll: írásbeli és szóbeli részből. Mind az írásbeli, mind a szóbeli vizsga felöleli az adott évfolyam teljes (fél)évi anyagát.

Az írásbeli vizsga egy rövid válaszokat igénylő feladatlap megoldásából áll, melyre 60 perc áll a tanuló rendelkezésére. A feladatlap megoldása során történelem atlasz nem használható. A feladatlapra 50 pont adható.

A szóbeli vizsga során az adott év anyagának főbb témaköreire igazodó számú, de minimum 4, előre elkészített tétel közül húz egyet a tanuló. A tétel kifejtésére 15 perc áll a tanuló rendelkezésére, melyből 5 fordítható a felkészülésre. A felelet során a történelem atlasz használható. A szóbeli feleletre 50 pont adható. A szóbeli felelet értékelése során a szóbeli történelem érettségi értékelési szempontjai az irányadók.

A két vizsgarész egyesített pontszáma alapján születik meg a végleges érdemjegy, az alábbiak szerint:

- 0- 50 = elégtelen
- 51- 62 = elégséges
- 63- 74 = közepes
- 75- 87 = jó
- 88-100 = jeles

Az évfolyamon megkövetelt **tudásanyag** az alábbi:

Nemzetállamok kialakulása. Magyarország története a szabadságharc leverésétől a kiegyezés megkötéséig	
Értelmező kulcsfogalmak	Változás és folyamatosság, okok és következmények, tények és bizonyítékok, interpretáció.
Helyi sajátosság	<i>Magyar emigráció: Magyar Légión, Turin, Teleki László, Magyar Nemzeti Igazgatóság</i>
Tartalmi kulcsfogalmak	Társadalom, társadalmi csoportok, identitás, társadalmi mobilitás, felemelkedés, lesüllyedés, népesedés, életmód, város, nemzet, nemzetiség, gazdaság, gazdasági rendszer, termelés, erőforrások, gazdasági kapcsolatok, gazdasági teljesítmény, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, gazdasági válság, politika, állam, államforma, államszervezet, hatalmi ágak, egyeduralkodó, önkényuralom, monarchia, köztársaság, parlamentarizmus, demokrácia, közigazgatás, birodalom, szuverenitás, centrum, periféria. jogegyenlőség, emancipáció
Fogalmak, adatok	<i>Fogalmak:</i> kisméretű és nagyméretű egység, nemzetállam, emigráció, Dunai Konföderáció, passzív ellenállás, provizórium, húsvéti cikk, kiegyezés, dualizmus/dualista monarchia, közös ügyek, gazdasági kiegyezés, Cassandra-levél, nemzetiségi törvény, horvát-magyar kiegyezés <i>Személyek:</i> III. Napóleon, Garibaldi, Cavour, Bismarck, I. Vilmos, Lincoln, Haynau, Alexander Bach, Deák Ferenc, Andrássy Gyula. Rotschild, Ganz Ábrahám

	<p><i>Topográfia:</i> Piemont, Solferino, Olaszország, Königrätz, Német Császárság, Amerikai Egyesült Államok, Elzász-Lotaringia, Sedan, Arad, Osztrák–Magyar Monarchia</p> <p><i>Kronológia:</i> 1853-56 (a krími háború), 1859 (a solferinói ütközet), 1861 (az olasz egység létrejötte), 1861-65 (polgárháború az Amerikai Egyesült Államokban), 1866 (a königrátszi csata), 1870 (a sedani csata), 1871 (a Német Császárság létrejötte), 1849. október 6. (az aradi vértanúk kivégzése), 1850–1859 (Bach-korszak), 1865 (Deák Ferenc húsvéti cikke), 1867 (a kiegyezés, Ferenc József megkoronázása), 1868 (a nemzetiségi törvény, a horvát-magyar kiegyezés)</p>
--	---

A nemzetállamok és a birodalmi politika kora	
Értelmező kulcsfogalmak	Változás és folyamatosság, okok és következmények, tények és bizonyítékok, interpretáció.
Tartalmi kulcsfogalmak	Társadalom, társadalmi csoportok, identitás, társadalmi mobilitás, felemelkedés, lesüllyedés, népesedés, népességrobbanás, migráció, életmód, város, nemzet, nemzetiség, gazdaság, gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, erőforrások, gazdasági szereplők, gazdasági kapcsolatok, gazdasági teljesítmény, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, gazdasági válság, adó, politika, állam, államforma, államszervezet, hatalmi ágak, egyeduralom, monarchia, köztársaság, parlamentarizmus, demokrácia, közigazgatás, birodalom, szuverenitás, centrum, periféria, vallás, kultúra
Fogalmak, adatok	<p><i>Fogalmak:</i> monopólium, futószalagos termelés, tőke kivétel, polgári állam, általános választójog, középosztály, emancipáció, antiszemitizmus, cionizmus, szakszervezetek, keresztényszocializmus, szociáldemokrácia, bolsevizmus, egyenlőtlen fejlődés, nagyhatalom, hármas szövetség, antant, központi hatalmak, keleti kérdés, szecesszió</p> <p><i>Személyek:</i> Ford, Rotschildok, II. Vilmos, Viktória királynő, XIII. Leó, Lenin</p> <p><i>Topográfia:</i> Balkán, Szerbia, Szezei-csatorna, Japán</p> <p><i>Kronológia:</i> 1873 (három császár szövetsége), 1878 (a San Stefano-i béke, a berlini kongresszus, Bosznia-Hercegovina okkupációja), 1882 (a hármas szövetség megalakulása), 1896 (az első újkori olimpia), 1907 (a hármas antant létrejötte), 1912–13 (a Balkán-háborúk)</p>

A dualizmus kora Magyarországon	
Értelmező kulcsfogalmak	Változások és folyamatosság, okok és következmények, történelmi források, tények és bizonyítékok, jelentőség
Helyi sajátosság	<i>Egyházpolitika:</i> Szilágyi Dezső, emancipáció, reverzális, anyakönyvezés, <i>Kultúra:</i> historizmus, neoklasszicizmus, Eötvös József, Puskás Tivadar
Tartalmi kulcsfogalmak	Társadalom, társadalmi csoportok, identitás, társadalmi mobilitás, felemelkedés, lesüllyedés, elit rétegek, középrétegek, alsó rétegek, korfa, népesedés, népességrobbanás, migráció, életmód, város, nemzet, nemzetiség, gazdaság,

	<p>gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, erőforrások, gazdasági szereplők, gazdasági kapcsolatok, gazdasági teljesítmény, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, gazdasági válság, adó, politika, állam, államforma, államszervezet, hatalmi ágak, monarchia, parlamentarizmus, közigazgatás, birodalom, szuverenitás, centrum, periféria, népképviselő, vallás. jogegyenlőség, emancipáció</p>
Fogalmak, adatok	<p><i>Fogalmak:</i> amnesztia, Szabadelvű Párt, torlódó társadalom, úri középosztály, dzsentrizmus, kivándorlás, asszimiláció, zsidó emancipáció, állami anyakönyvezés, polgári házasság, népoktatás, millennium, antiszemitizmus</p> <p><i>Személyek:</i> Tisza Kálmán, Baross Gábor, Wekerle Sándor, Tisza István, Jászi Oszkár, Kandó Kálmán, Puskás Tivadar. Ganz Ábrahám</p> <p><i>Topográfia:</i> Budapest, Bosznia-Hercegovina, Fiume</p> <p><i>Kronológia:</i> 1867–1918 (a dualizmus korszaka), 1875–90 (Tisza Kálmán miniszterelnöksége), 1873 (Budapest létrejötte), 1896 (a millennium), 1905 (a Szabadelvű Párt választási veresége, belpolitikai válság)</p>

Az első világháború és következményei	
Értelmező kulcsfogalmak	Történelmi idő, okok és következmények, történelmi források, tények és bizonyítékok, interpretáció, jelentőség, történelmi nézőpont.
Helyi sajátosság	<i>Trianon: elcsatolt területek számadatai (terület, népesség)</i>
Tartalmi kulcsfogalmak	Társadalom, társadalmi csoportok, identitás, társadalmi mobilitás, felemelkedés, lesüllyedés, népesedés, migráció, életmód, város, nemzet, nemzetiség, gazdaság, gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, erőforrások, gazdasági szereplők, gazdasági kapcsolatok, gazdasági teljesítmény, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, gazdasági válság, adó, politika, állam, államforma, államszervezet, hatalmi ágak, demokrácia, monarchia, köztársaság, parlamentarizmus, közigazgatás, birodalom, szuverenitás, háború, hadsereg, vallás, vallásüldözés. antiklerikalizmus
Fogalmak, adatok	<p><i>Fogalmak:</i> villámháború – állóháború/állásháború, frontvonal, hátszög, jóvátétel, Népszövetség, kisebbségvédelem, revízió, szovjet, kommunizmus, öszirózsás forradalom, tanácsköztársaság, Kommunisták Magyarországi Pártja (KMP), egypártrendszer, proletárdiktatúra, ellenforradalom, vörösteror, fehérterror</p> <p><i>Személyek:</i> Trockij, Wilson, Clemenceau, IV. Károly, Károlyi Mihály, Jászi Oszkár, Garami Ernő, Kun Béla, Apponyi Albert, Horthy Miklós</p> <p><i>Topográfia:</i> Szarajevó, Somme, Szerb-Horvát-Szlovén Királyság, Románia, Csehszlovákia, balti államok, Doberdó, trianoni Magyarország</p> <p><i>Kronológia:</i> 1914–18 (az első világháború), 1914. június 28. (a szarajevói merénylet), 1914. július 28. (az Osztrák-Magyar Monarchia hadat üzen Szerbiának, a világháború kirobbanása), 1916 (csata a Somme-nál), 1917 (a februári forradalom és a bolsevikok hatalomátvétele Oroszországban), 1918. október 31. (az öszirózsás forradalom győzelme), 1918. november 3. (a padovai</p>

	fegyverszünet), 1919 (a békekonferencia kezdete, a versailles-i béke), 1919. március 21.– augusztus 1. (a proletárdiktatúra időszaka), 1920. június 4.(a trianoni békediktátum aláírása).
--	---

Európa és a világ a két világháború között	
Értelmező kulcsfogalmak	Változás és folyamatosság, okok és következmények, interpretáció, történelmi nézőpont.
Helyi sajátosság	<i>Szovjetunió: holodomor</i>
Tartalmi kulcsfogalmak	Társadalom, társadalmi csoportok, identitás, társadalmi mobilitás, felemelkedés, lesüllyedés, népesedés, népességrobbanás, migráció, életmód, város, nemzet, nemzetiség, gazdaság, gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, erőforrások, gazdasági szereplők, gazdasági kapcsolatok, gazdasági teljesítmény, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, gazdasági válság, adó, politika, állam, államforma, államszervezet, hatalmi ágak, egyeduralom, monarchia, demokrácia, parlamentarizmus, diktatúra, közigazgatás, birodalom, szuverenitás, centrum, periféria, népképviselő, vallás, vallásüldözés
Fogalmak, adatok	<p><i>Fogalmak:</i> tömegpárt, fasiszmus, korporatív állam, kisantant, Dawes-terv, pártállam, államosítás, kollektivizálás, tervutasításos rendszer, GULAG, személyi kultusz, koncepciók per, tőzsde, túltermelési válság, New Deal, totális diktatúra, tömegpropaganda, nemzetiszocializmus, fajelmélet, zsidóüldözés, Führer, SS, Berlin–Róma tengely, antikomintern paktum, Anschluss, tekintélyelvű államok, magaskultúra/elitkultúra, tömegkultúra, erőszakmentes ellenállás</p> <p><i>Személyek:</i> Mussolini, Sztálin, Rooseveltt, Keynes, Hitler, Goebbels, Gandhi</p> <p><i>Topográfia:</i> Köztes-Európa, Jugoszlávia, Szovjetunió, Berlin, Weimari Köztársaság, Moszkva, Ausztria, Saar-vidék, Szudéta-vidék</p> <p><i>Kronológia:</i> 1922 (fasiszta hatalomátvétel Olaszországban, a Szovjetunió létrehozása), 1924 (a Dawes-terv), 1925 (a locarnói egyezmény), 1929–1933 (a világgazdasági válság), 1933. (Hitler hatalomra kerülése, Rooseveltt elnökségének kezdete), 1936 (a Berlin-Róma tengely), 1938 (az Anschluss, a müncheni konferencia).</p>

Magyarország a két világháború között	
Értelmező kulcsfogalmak	Okok és következmények, tények és bizonyítékok, interpretáció, történelmi nézőpont.
Helyi sajátosság	<i>Kisebbségi magyarok: gr. Esterházy János, Kós Károly, gr. Bánffy Miklós, Országos Magyar Párt</i>
Tartalmi kulcsfogalmak	Társadalom, társadalmi csoportok, identitás, társadalmi mobilitás, felemelkedés, lesüllyedés, elit rétegek, középrétegek, alsó rétegek, népesedés, népességrobbanás, migráció, életmód, város, nemzet, nemzetiség, gazdaság, gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, erőforrások, gazdasági szereplők, gazdasági kapcsolatok, gazdasági teljesítmény, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, gazdasági válság, adó,

	politika, állam, államforma, államszervezet, monarchia, parlamentarizmus, közigazgatás, szuverenitás, választójog, vallás, vallásüldözés
Fogalmak, adatok	<p><i>Fogalmak:</i> konszolidáció, antiszemitizmus numerus clausus, földreform, népszövetségi kölcsön, pengő, Magyar Nemzeti Bank, revízió, irredentizmus, kultúrfölény, társadalombiztosítás, agrárrolló, népi mozgalom, nyilas mozgalom, nyílt és titkos szavazás, zsidótörvények, győri program, első bécsi döntés</p> <p><i>Személyek:</i> Teleki Pál, Bethlen István, Klebelsberg Kunó, Gömbös Gyula, Imrédy Béla, Szent-Györgyi Albert</p> <p><i>Topográfia:</i> Felvidék, Kárpátalja</p> <p><i>Kronológia:</i> 1920–1921 (Teleki Pál első miniszterelnöksége), 1920 (a numerus clausus, földreform), 1921–31 (Bethlen István miniszterelnöksége, a konszolidáció időszaka), 1927 (a pengő bevezetése), 1932–1936 (Gömbös Gyula miniszterelnöksége), 1938 (az első zsidótörvény), 1938. november 2. (az első bécsi döntés), 1939. március (Kárpátalja visszacsatolása).</p>

Az osztályozóvizsgák követelménye
6 évfolyamos képzés 12. osztály
(NAT 2012 előtti 2016)

Keretek

A történelem és társadalomismeret tantárgyból tett osztályozó vizsga két részből áll: írásbeli és szóbeli részből. Mind az írásbeli, mind a szóbeli vizsga felöleli az adott évfolyam teljes (fél)évi anyagát.

Az írásbeli vizsga egy rövid válaszokat igénylő feladatlap megoldásából áll, melyre 60 perc áll a tanuló rendelkezésére. A feladatlap megoldása során történelem atlasz nem használható. A feladatlapra 50 pont adható.

A szóbeli vizsga során az adott év anyagának főbb témaköreire igazodó számú, de minimum 4, előre elkészített tétel közül húz egyet a tanuló. A tétel kifejtésére 15 perc áll a tanuló rendelkezésére, melyből 5 fordítható a felkészülésre. A felelet során a történelem atlasz használható. A szóbeli feleletre 50 pont adható. A szóbeli felelet értékelése során a szóbeli történelem érettségi értékelési szempontjai az irányadók.

A két vizsgarész egyesített pontszáma alapján születik meg a végleges érdemjegy, az alábbiak szerint:

- 0- 50 = elégtelen
- 51- 62 = elégséges
- 63- 74 = közepes
- 75- 87 = jó
- 88-100 = jeles

Az évfolyamon megkövetelt **tudásanyag** az alábbi:

Fogalmak:

központi hatalmak, antant, militarizmus, pacifizmus, szarajevói merénylet, "villámháború", világháború, állóháború, versailles-i békerendszer, Népszövetség, polgári demokratikus forradalom, Ideiglenes kormány, szovjetek, kettős hatalom, bolsevikok, szocializmus, kommunizmus, Népbiztosok Tanácsa, dekrétum, szovjet kongresszus, polgárháború, intervenció, "vörösök", "fehérek", hadikommunizmus, új gazdaságpolitika (NEP), Szovjet-Oroszország, Szovjetunió, parlamenti demokrácia jobboldal, baloldal, utódállamok, kisantant, infláció,

Magyar Nemzeti Tanács, polgári demokratikus forradalom, Károlyi-kormány, demarkációs vonal, Kommunisták Magyarországi Pártja, Vix-jegyzék, Magyarországi Szocialista Párt, államcsíny, Magyarországi Tanácsköztársaság, Forradalmi Kormányzótanács, statárium, vörös terror, Vörös Hadsereg, proletárdiktatúra, ellenforradalom, különítményesek, fehér terror, kormányzó, trianoni békediktátum, kisantant, utódállamok, Bethlen-kormány, konszolidáció, pengő, antiszemitizmus, irredentizmus, revizionizmus, Nobel-díj,

tervgazdaság, pártállam, személyi kultusz, sztálinizmus, koncepciós per, GULAG, kulák, kolhoz, fasizmus, nemzeti szocializmus, (nácizmus), kancellár, Führer, fajelmélet, Auschwitz, SS, Gestapo, koncentrációs tábor, Holocaust, nagy gazdasági világválság, New Deal, spanyol polgárháború, népfront-politika, be nem avatkozási politika, Berlin-Róma tengely, Antikomintern Paktum, Anschluss, müncheni konferencia, antifasiszta ellenállás, antifasiszta koalíció, szövetségesek, totális háború, gettó, megsemmisítő táborok, teheráni, jaltai, potsdami konferencia, második front, normandiai partraszállás (Overlord hadművelet), atombomba, kapituláció, háborús bűnös, nürnbergi per, népfront, kulák, kolhoz, koncepciós per

statárium, nyilas mozgalom, bécsi döntések, revízió, területvisszacsatolás, munkaszolgálat, jegyrendszer, hintapolitika, deportálás, Holocaust, zsidótörvény, második magyar hadsereg, doni (voronyezsi) katasztrófa,

Egyesült Nemzetek Szervezete, hidegháború, KGST, NATO, Varsói Szerződés, Marshall-segély, világgazdaság, európai integráció, koalíció, kommunista diktatúra, demokrácia, népi demokrácia,

konfliktus, intervenció, csúcstalálkozó, földreform, a mezőgazdaság kollektivizálása, személyi kultusz, Kominform, fanatizmus, el nem kötelezett országok, katonai tömbök, mikroelektronika, információrobbanás, népeségrobbanás, műhold, űrhajózás,

Ideiglenes Nemzetgyűlés, Ideiglenes Nemzeti Kormány, földosztás, infláció, Független Kisgazdapárt, Magyar Kommunista Párt, Szociáldemokrata Párt, Nemzeti Parasztpárt, koalíció, Baloldali Blokk, párizsi békeszerződés, Államvédelmi Hatóság (ÁVH), internálás, Magyar Dolgozók Pártja, egypárti diktatúra, államosítás, termelőségvetkezeti, terménybeszolgáltatás

rögtönítelő bíraskodás, amnesztia, MSZMP, Munkásőrség, KISZ, Hazafias Népfront, Állami Egyházügyi Hivatal, Magyar Írók Szövetsége, a mezőgazdaság kollektivizálása, háztáji gazdálkodás, magánszektor, lumpenproletariátus, "puha diktatura", civil társadalom, Magyar Demokrata Fórum, FIDESZ, Független Kisgazdapárt, Szabad Demokraták Szövetsége, Keresztyéndemokrata Néppárt, Ellenzéki Kerekasztal, Magyar Szocialista Párt

Nevek:

Clemenceau, Wilson, Lloyd George, Lenin, Trockij,

I. Ferenc József, Tisza István, Ferenc Ferdinánd, IV. Károly, Károlyi Mihály, Kun Béla, Stromfeld Aurél, Horthy Miklós, Huszár Károly, Teleki Pál, Bethlen István, Klebelsberg Kunó, Szent-Györgyi Albert és a kor kiemelkedő íróinak, költőinek képzőművészeinek, zeneszerzőinek, tudósainak neve

Sztalin, Trockij, Mussolini, Hitler, Chamberlain, Roosevel, Churchill, Montgomery, Eisenhower, Rommel, Paulus, Zsukov, De Gaulle

Gömbös Gyula, Teleki Pál, Bárdossy László, Kállay Miklós, Bajcsy-Zsilinszky Endre, Szálasi Ferenc

Churchill, Truman, Eisenhower, Sztálin, Tito, Gandhi, Nehru, Nasszer, Hruscsov, Kennedy, Brezsnyev, Reagan, Bush, Gorbacsov, Mao Ce-tung, Teng Hsziao-ping, Gagarin, Armstrong

Nagy Ferenc, Tildy Zoltán, Szakasits Árpád, Rákosi Mátyás, Gerő Ernő, Rajk László, Nagy Imre, Maléter Pál, Kádár János, Mindszenty József, Ravasz László, Ordass Lajos

Pozsgay Imre, Németh Miklós, Antall József, Göncz Árpád

Topográfia:

Európa háború első világháború előtti és a békeszerződés utáni térképe,

az első világháború frontjai, ahol magyar katonák is harcoltak; a fegyverszüneti tárgyalások színhelye: Padova, Belgrád; az antant által meghúzott ideiglenes demarkációs vonalak, az északi hadjárat és a tiszai offenzíva hadmozdulatai,

a területi revízió eredményei, a második magyar hadsereg bevetési helye a szovjet fronton, a szovjet hadsereg hadműveletei Magyarországon,

Amerikai Egyesült Államok, Szovjetunió, Nyugat-Európa demokratikus államai, Közép-Kelet-Európa kommunista államai, Irael, Egyiptom, Irak, Irán, Líbia, Algír, Afganisztán, India, Pakisztán, Kína, Észak-Korea, Dél-Korea, Vietnam, Japán, Kuba, Helsinki, afrikai felszabadult gyarmatok

budapesti felkelőközpontok neve és helye: Corvin köz, Széna tér, Baross tér, Kilián Laktanya

Évszámok:

1914-1918: az első világháború, 1917. febr.: az orosz forradalom győzelme, a cárizmus megdöntése, 1917. okt.: a bolsevik hatalomátvétel, 1918 ősze: a központi hatalmak kapitulációja, 1919: a versailles-i békerendszer kidolgozása, 1922: a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének megalakulása,

1914. jún. 28.: a sarajevói merénylet, 1914. júl. 28. a Monarchia hadüzenete Szerbiának, 1918. okt. 24. a Magyar Nemzeti Tanács megalakulása, 1918. okt. 31. a polgári demokratikus forradalom győzelme, a Károlyi-kormány megalakulása, 1919. márc. 21.: a Magyarországi Tanácsköztársaság kikiáltása, 1920. márc. 1. : Horthy Miklós kormányzóvá választása, 1920. jún. 4.: a trianoni békediktátum aláírása, 1921 – 1931: Bethlen István miniszterelnöksége, 1927: a pengő bevezetése, 1927: olasz-magyar "örök barátsági" szerződés

1922: Mussolini hatalomra jutása, 1929: az első 5 éves terv a Szovjetunióban, 1929-1933: a nagy gazdasági világválság, 1933-1945: a Roosevel-korszak az USA-ban, 1933. január: Hitler Németország kancellárja, 1936. Berlin-Róma tengely, Antikomintern Paktum, 1937: a sztálini terror csúcspontja,

1938: az Anschluss; a müncheni értekezlet, 1939: Csehszlovákia feldarabolása; a szovjet-német megneptámadási szerződés, 1939. szept. 1.: Németország megtámadja Lengyelországot, 1940: Nyugat-Európa lerohanása, 1941. a Balkán lerohanása, 1941. jún. 22: Németország megtámadja a Szovjetuniót, 1941. dec.: a moszkvai csata, 1941. dec. 7.: Japán támadás Pearl Harbor ellen, 1942. fordulatok a háború menetében: Midway-szigetek, El-Alamein, 1942-1943: Sztálingrád, 1944. jún. 6: a második front megnyitása Normandiában, 1945. máj. 8.: az európai háború befejezése, 1945. szept. 2.: Japán kapitulációja

1930. szept. 1.: tömegtüntetés Budapesten, 1938: a fegyverkezési program meghirdetése, 1938, 1939, 1941: zsidótörvények, 1938-1941: terület-visszacsatolások, 1941. jún. 27.: hadüzenet a Szovjetunióknak, 1941. okt. 6.: tüntetés a Batthyány örökmécsesnél, 1942. febr.: a Történelmi Emlékbizottság megalakulása, 1942. márc. 15.: háborúellenes tüntetés a Petőfi-szobornál, 1943. máj.: a Kállay-féle hintapolitika kezdete, 1944. márc. 19.: Magyarország német megszállása, 1944. jún. a Magyar Front megalakulása, 1944. okt. 15. Horthy sikertelen kiugrási kísérlete, nyilas uralom kezdete, 1944. okt.: a Magyar Nemzeti Felkelés Bizottsága tagjainak letartóztatása, 1945. febr. 13.: Budapest felszabadulása, 1945. ápr. közepe: az egész ország felszabadulása

1945: az ENSZ megalakulása, 1947: a párizsi békeszerződések, 1949: a KGST, a NATO, a Kínai Népköztársaság, az NSZK, az NDK megalakulása, 1950-1953: a koreai háború, 1953: Sztalin halála, 1955: a Varsói Szerződés megalakulása, 1956: az SZKP XX.kongresszusa, 1956: a szuezi válság és a forradalom Magyarországon, 1961: a berlini fal felépítése, 1961: az el nem kötelezett országok mozgalmának hivatalos megalakulása, 1962: a kubai rakétaválság, 1964-1973: a vietnami háború, 1968: a "prágai tavasz", a Varsói Szerződés öt tagállamának bevonulása Csehszlovákiába, 1975: Helsinki: az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet záróokmányának aláírása, 1979: a Szovjetunió afganisztáni intervenciója, 1985: Gorbacsov az SZKP főtitkára, 1989: Közép-Kelet-Európában megdőlnék a kommunista diktatúrák, 1990: a két Németország egyesítése, 1991: a Szovjetunió megszűnése, a Független Államok Közössége megalakulása

1944. dec. 20-21: az Ideiglenes Nemzetgyűlés és az Ideiglenes Nemzeti Kormány megalakulás (Debrecen), 1945. márc.: a földreform-rendelet, 1945-1948: a koalíciós időszak, 1947. febr.: a párizsi békeszerződés aláírása, 1947-1948: a nagybankok, nagyüzemek államosítása, 1948: a Magyar Dolgozók Pártja megalakulása, 1948: az iskolák államosítása, 1949: egyezmény a református egyház és az állam között, 1948-1953: a sztálinista diktatúra, 1953-1955: Nagy Imre reformjai, 1956. okt. 23.: a forradalom kezdete, 1956. nov. 4. a forradalom leverése,

1956. dec. 11. – 1957. nov. 3.: rögtönítélő bírászkodás, 1958-1961: a mezőgazdaság újrakollektívizálása, 1958. jún.: Nagy Imre és társai kivégzése, 1963: széleskörű, de nem mindenkire vonatkozó amnesztia, 1968-1972: "Új gazdasági mechanizmus", 1973: az olajválság kezdete, 1987: a Magyar Demokrata Fórum megalakulása, 1988: a demokratikus pártok megalakulása, 1989. jun. 16.: Nagy Imre és társainak újratemetése, 1989. okt. 23.: a Magyar Köztársaság kikiáltása, 1990: szabad, többpártrendszerű választások, az Antall-kormány megalakulása, 1991. június: a szovjet csapatok kivonulása